

ZER
Conca de Barberà

XXXII PREMIS BALDIRI REIXAC

Fundació Lluís Carulla

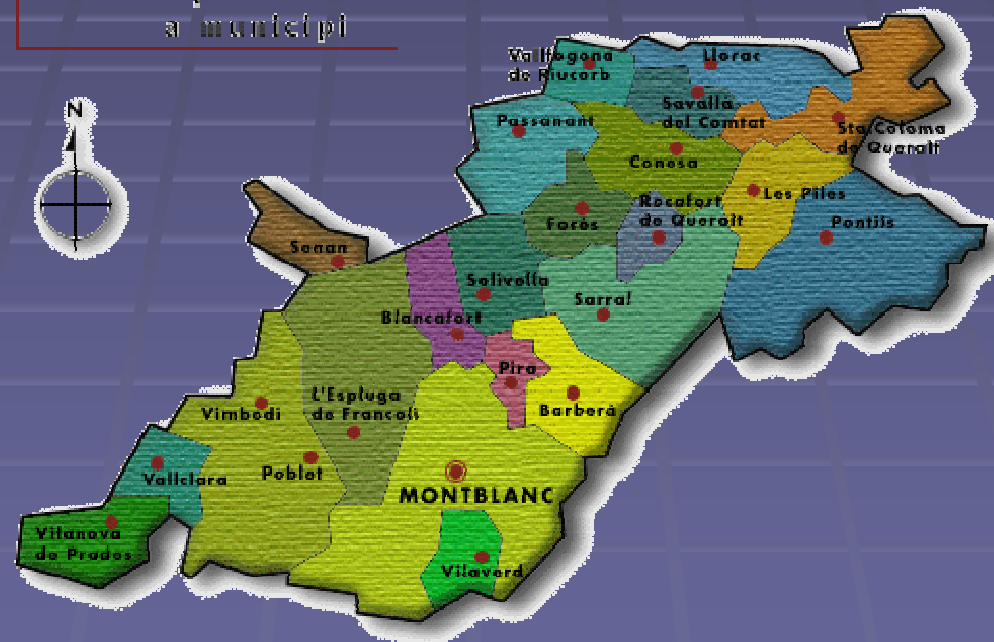
2009 – 2010

**Participants als Premis per a L'Estímul i el
Reconeixement de L'ESCOLA
CATALANA.**

“EL CARNET DE ZER”

CONCA DE BARBERÀ

Municipi
a municipi

CENTRES IMPLICATS

ZER "Conca de Barberà"	C/ Artesa s/n	CODI 43009072
	 977 892 361	
CEIP "Valldemur" 43422 Barberà de la Conca	C/ Anton Vidri s/n	CODI 43000470
	 977 887 304	
CEIP "Antoni Tous" 43423 Pira	C/ Arnau de Ponç s/n	CODI 43001954
	 977 887 104	
CEIP " Sant Roc" 43426 Rocafort de Queralt	Av. de la Conca, 29 bis	CODI 43006371
	 977 898 113	
CEIP "Sagrat Cor" 43412 Solivella	C/ Artesa s/n	CODI 43003124
	 977 892 361	

JUSTIFICACIÓ

- Després de constatar que molts alumnes de la ZER Conca de Barberà desconeixen la realitat social i cultural que els envolta i tenint en compte la gran presència d'alumnat procedent d'altres cultures (romanesa, magrebí, sud-americana, etc...) que desconeix la llengua i cultura pròpies del nostre país, ens plantejem la planificació i desenvolupament d'un pla de treball encaminat al coneixement de la identitat catalana, per a que tot els alumnes i les seves famílies puguin integrar-se en el teixit social dels pobles en els que viuen.
- Per tal que la llengua catalana no quedi limitada exclusivament a una llengua d'aprenentatge la ZER, que té consciència clara sobre la necessitat de l'ús del català en la comunicació quotidiana, impulsa actuacions d'ús entre tota la comunitat educativa.
- El Carnet de ZER està directament relacionat amb els objectius del Projecte Educatiu de la ZER Conca de Barberà que fan referència a la identitat i cultura catalana.
- El carnet de ZER pretén ser una eina útil per a tots els membres que formen part de la comunitat educativa.
- Les activitats i la metodologia estan enfocades a la formació de persones autònomes que puguin desenvolupar per una banda habilitats i estratègies per a l'accés i la gestió de la informació i per l'altra actituds i habilitats que afavoreixin la convivència i la cohesió social.
- Considerem que el coneixement i l'estima de la realitat propera és fonamental per a que els nostres alumnes esdevinguin ciutadans responsables, actius i compromesos i gaudeixin de les possibilitats que els ofereix el seu entorn.
- El Carnet de ZER té un caràcter transversal, interdisciplinari i d'innovació que contribueix al coneixement de la llengua i cultura catalana, a través del treball dels nostres costums, festes, tradicions, música, jocs populars, etc.

CONTINGUTS

De cadascun dels pobles i de la comarca en general, es treballen aspectes naturals, culturals i socials (varietats lingüístiques, ajuntament, associacions, llocs d'interès, organismes públics, fauna i flora, relleu, etc.) que s'agrupen en els següents continguts:

- Coneixement de les varietats lingüístiques existents a la comarca.
- Consciència de pertànyer a una comunitat.
- Necessitat de conèixer i estimar el lloc on vius.
- Possibilitat de saber totes les ofertes culturals i d'oci de l'entorn.
- Coneixement dels serveis que ofereix la comarca a la qual pertanyes.
- Coneixement del medi natural proper.
- Oficis propis de la comarca.
- Treball de recuperació de la memòria històrica a partir de l'ús de les fonts orals.
- Estima envers el patrimoni cultural de la localitat.

OBJECTIUS

- Desenvolupar la pròpia identitat i les bases per viure en comunitat i en societat.
- Potenciar l'ús de la llengua catalana com a vehicle de relació i comunicació.
- Conèixer la variant lingüística pròpia: el xipella.
- Necessitat de pertànyer a una comunitat.
- Conèixer els serveis que ofereix la Conca de Barberà com a mitjà integrador de les activitats quotidianes de la comarca.
- Potenciar la participació dels/de les alumnes i les seves famílies a l'escola i a l'entorn social.
- Reconèixer la diversitat social i cultural com enriquidora de la convivència, mostrant respecte per cultures diferents a la pròpia i valorant els costums i estils de vida propis com a signes d'identitat i formes de cohesió social.
- Reconèixer i estimar el patrimoni natural i cultural de la localitat i la comarca i tenir-ne cura.
- Posar a l'abast dels alumnes i les seves famílies el coneixement de costums, festes, tradicions, jocs, música, etc.
- Realitzar activitats de coneixença de la comunitat local i comarcal.
- Valoració de les estratègies del treball en grup com a potenciador dels valors cívics.
- Conèixer, observar, explorar i valorar el propi entorn natural, social i cultural.

ASPECTES A DESENVOLUPAR

- Les activitats d'ensenyament-aprenentatge aprofundeixen en el coneixement integral de cadascun dels pobles de la ZER, de la comarca de la Conca de Barberà i de Catalunya.
- El treball s'organitzaria al voltant d'aquests centres d'interès :
 - **Educació infantil: la meva escola**
 - **Cicle inicial: el carrer on visc**
 - **Cicle mitjà: la gent del meu poble**
 - **Cicle superior: som ciutadans d'una comarca de Catalunya**

TEMPORITZACIÓ DE LES ACTIVITATS

- El carnet de ZER està integrat dins de la programació anual de tots els cicles educatius.
- És un treball que es realitza una vegada al llarg del cicle excepte Educació Infantil (P5) que es realitza cada any.

ACTIVITATS

EDUCACIÓ INFANTIL: LA MEVA ESCOLA	CICLE INICIAL: EL CARRER ON VISC	CICLE MITJÀ: LA GENT DEL MEU POBLE	CICLE SUPERIOR: SOM CIUTADANS DE LA COMARCA
Nom	La meva família	Població	La Conca
Aniversari	Vaig néixer...	Situació	Comarques limítrofes
Poble naixement	El meu carrer	Ajuntament	Rius
El meu carrer	El meu carrer ara i abans	Economia	Relleu
Número de casa	Casa meva	Història	Fauna
Telèfon	El meu poble	Llocs d'interès	Clima
Escola	Nom dels carrers	Festes locals	Flora
La meva aula	Mapa de la meva comarca	Clima	Economia
Mestre/a	Els transports	Rius i muntanyes	Serveis
Poble		Flora i Fauna	Gastronomia
Sortida pel poble, visitant i fent fotografies de les cases dels alumnes	Sortida pel poble observant i fent fotografies dels carrers	Sortida pel poble: llocs d'interès, ajuntament,... (s'han de fer fotografies)	Sortida a un lloc d'interès de la comarca

Tallers i visites organitzats pel Consell Comarcal de la Conca de Barberà:

- reciclatge
- visita deixalleria
- el bosc i els incendis
- tallers de consum responsable

Visita al Paratge Natural d'interès nacional de Poblet (PNIN)

Visita a la Ruta del Cister, organitzada pel Camp d'Aprenentatge dels Serveis Educatius Integrats de la Conca de Barberà

Comunicació als pares:
col·laboració de les
famílies per recollir
informació

Recollida d'informació
d'avis i gent gran del
poble.

Recerca d'informació
per Internet

Recerca d'informació
per Internet

Xerrades amb personalitats de la localitat i la comarca

Xerrades amb particulars de cada poble per aprofundir en el coneixement de determinats oficis
(viticultor, forner, ferrer, fuster, ...)

Joc didàctic elaborat amb imatges representatives del quatre pobles que formen part de la ZER i amb
d'altres poblacions rellevants de la comarca (bits, trencaclosques, associació, lògica,...)

CLIC 3.0: El Carnet de ZER

Elaboració del carnet
de ZER d'EI

Elaboració del carnet
de ZER de CI

Elaboració del carnet
de ZER de CM

Elaboració del carnet
de ZER de CS

INTEGRACIÓ EN EL CURRÍCULUM

A totes les àrees del currículum es treballa el Carnet de ZER, però a nivell formal i administratiu queda assignat en les àrees següents:

- **A Educació Infantil:** Donades les característiques d'aquesta etapa, és un treball que queda inscrit de forma transversal a les diferents àrees del currículum.
- A **Cicle Inicial** en l'àrea de llengua catalana i coneixement del medi.
- A **Cicle Mitjà** en l'àrea de llengua catalana i coneixement del medi.
- A **Cicle Superior** en les àrees de llengua catalana, coneixement del medi natural i coneixement del medi social i cultural.

EL CARNET DE ZER I LES ÀREES DEL CURRÍCULUM

LLENGUA	<ul style="list-style-type: none">-Carta- Preparació xerrada- Xerrades de persones grans, entitats, associacions, oficis...- Elaboració "informatiu" o diari de la ZER o de l'escola- Revista "punt i seguit": revista anual de la ZER- Rondalles i contes propis del pobles
CONEIXEMENT DEL MEDI	<ul style="list-style-type: none">- Treball dels rius, les muntanyes, la flora, la fauna, el clima de la Conca de Barberà i les comarques limítrofes.- Coneixement de fets històrics relacionats amb la comarca.- Coneixement i ús dels serveis locals i comarcals.- Tallers de degustació de la gastronomia típica de la Conca de Barberà.- Sortides relacionades amb el coneixement de l'entorn (paratge Natural de Poblet, Ruta del Cister, etc.)
MATEMÀTIQUES	<ul style="list-style-type: none">- Presa de dades meteorològiques (amb els aparells adients i consultant la pàgina web de l'Institut de Meteorologia de Catalunya), elaboració de gràfics i interpretació dels resultats.- Planificació d'itineraris per a les sortides.- Consulta de mapes i localització segons coordenades de rius, muntanyes i localitats.- Activitats amb numeració que recollim de la realitat (telèfon, núm. del carrer, data naixement...)
EDUCACIÓ MÚSICAL	<ul style="list-style-type: none">- Cançons i danses populars.- Grups musicals de la comarca.
EDUCACIÓ FÍSICA	<ul style="list-style-type: none">- Jocs populars.

COL·LECTIUS QUE HI PARTICIPEN

CONSELL ESCOLAR	El Carnet de ZER és una activitat aprovada pel Consell Escolar per unanimitat i figura dins del pla anual de la ZER, com a desenvolupament del nostre projecte educatiu.
PROFESSORAT	Tot el claustre de professors ha participat en l'elaboració, avaluació i seguiment del Carnet de ZER. Els tutors porten a terme de manera directa el treball a l'aula. Tot els membres del claustre col·laboren en les sortides organitzades i en les activitats als centres.
PERSONES ALIENES A LA COMUNITAT ESCOLAR	Col·laboració de particulars de cada poble per aprofundir en el coneixement de determinats aspectes: oficis, història del poble, indrets interessants,...
PARES I MARES	Les famílies col·laboren en tot el procés d'aplicació del Carnet de ZER (realització de tallers, facilitació de dades, transmissió oral d'informació rellevant)
INSTITUCIONS	Ajuntaments, Consell Comarcal, Serveis Educatius Integrats de la Conca de Barberà, empreses.
ASSOCIACIONS	AMPAs, associacions de dones, amics del castell, casal d'avis dels pobles, ...

ALUMNAT PARTICIPANT

Nivell	P3	P4	P5	1r	2n	3r	4t	5è	6è	Total escola
SOLIVELLA	6	9	10	7	9	6	6	7	4	64
PIRA	4	5	9	5	9	12	7	6	5	62
ROCAFORT	2	1	1	3	3	2	0	0	5	17
BARBERÀ	2	7	7	2	4	4	3	7	2	38
Per nivells	14	22	27	17	25	24	16	20	16	TOTAL ZER 181
Per cicles	EI 63			CI 42		CM 40		CS 36		
Per etapes	Infantil 63			Primària 118						

ELABORACIÓ DEL PROJECTE

	Què es fa?	Qui ho fa?	Alumnat implicat
2007-2008	<ul style="list-style-type: none"> -Dissenyar activitats que puguin respondre a les necessitats dels objectius i dels continguts. -Elaborar el material necessari per dur a terme les activitats. 	El claustre de la ZER. Treball per cicles.	El carnet de ZER es treballarà amb els alumnes de l'últim curs de cada cicle d'educació infantil i educació primària
2008-2009	Implantació del Carnet de Zer a la programació general de cadascun dels cicles, en cada àrea .	Tutors dels diferents nivells de cada cicle d'EI i EP.	
2009-2010	<ul style="list-style-type: none"> -Aplicació del Carnet de Zer. -Avaluació i proposta de millora de la implantació del Carnet de Zer (adequació de les activitats i el material, organització temporal i espacial, recursos humans, resposta dels alumnes,...) -Incorporar al Carnet de Zer les modificacions i ampliacions necessàries segons els resultats de l'avaluació. 	Tutors i alumnes dels últims nivells de cada cicle d'EI i EP. Claustre de la ZER.	P5 2n de CI 2n de CM 2n de CS

CRITERIS INDICADORS D'AVALUACIÓ

■ De l'alumnat:

- Desenvolupa la pròpia identitat i les bases per viure en comunitat i en societat.
- Participa de manera activa en les diferents activitats que formen part del Carnet de Zer.
- Coneix i estima el patrimoni natural i cultural de la localitat i la comarca.
- Coneix la comunitat local i hi participa.
- Coneix la diversitat social i cultural i la integra com a element afavoridor de la convivència.
- Mostra respecte per les cultures diferents a la pròpia.
- Coneix i valora els costums i estils de vida propis com a signes d'identitat.
- És conscient que participant en la vida de la comunitat que l'envolta contribuirà al seu desenvolupament i a la seva millora.
- Sap treballar en grup, iniciant-se en el treball cooperatiu.

■ Del programa:

- Contribueix a l'assoliment dels objectius del projecte lingüístic.
- Vetlla per el compliment dels objectius inclosos en el Pla Anual.
- Reforça la línia metodològica comuna de la Z.E.R.
- Posa en comú i globalitza el treball realitzat en coneixement del medi social i cultural.
- Interrelaciona les diferents àrees del currículum.
- Dóna estratègies i recursos als alumnes per sentir que pertanyen a un espai i una comunitat propera.

DOCUMENTS

- EDUCACIÓ INFANTIL

MODEL
DOSSIER EI

EXEMPLE
DOSSIER EI

- CICLE INICIAL

MODEL
DOSSIER CI

EXEMPLE
DOSSIER CI

- CICLE MITJÀ

MODEL
DOSSIER CM

EXEMPLE
DOSSIER CM

- CICLE SUPERIOR

MODEL
DOSSIER CS

EXEMPLE
DOSSIER CS

PLA
ANUAL

PROJECTE
LINGÜÍSTIC